

smítka prachu. Klonovací razítko je mocný nástroj, ale není snadné docílit s ním přirozeně vypadajících výsledků.

- **Nástroj Spot Healing/Bodový retušovací štětec (J).** Bodový retušovací štětec je podobný Klonovacímu razítku, ale je více promyšlený. Je velmi užitečný pro opravu malých vad snímku. Pokud máte na snímku drobné nedostatky (pupínky akné na pleti nebo smítka prachu na obrazovém snímáči), jednoduše je vyberte a překreslete retušovacím štětcem. Program Photoshop Elements spočítá nový obsah opravované oblasti podle okolních bodů
- **Nástroj Healing/Retušovací štětec (J).** Retušovací štětec je kombinací bodové retuše a klonovacího razítka. Vyberte oblast, kterou má program považovat za zdroj opravy, a pak kreslete po problematické oblasti, kterou chcete napravit. Photoshop si určí jasy a barvu tak, aby souhlasila s okolním cílové oblasti.
- **Nástroj Brush/Štětec (B).** Štětec se chová podle svého jména a podle toho, co byste od něj očekávali. Štětcem můžete překreslit nedostatky pleti anebo, s ohledem na umělecký účel, kreslit po obloze či přidat barvu k oblastem snímku, které potřebují poněkud zvýraznit. Měli byste myslet na to, že Photoshop je obrazový editor a ne program pro kreslení či malování. Pokud potřebujete více malířských nástrojů, poohlédněte se po programu Corel Painter anebo podobném produktu. Pokud potřebujete přesné kresby, zvolte editor vektorové grafiky, například Adobe Illustrator.
- **Nástroj Bucket/Plechovka barvy (K) a Gradient/Přechod (G).** Pro účely výkladu jsem tyto dva nástroje spojil, protože jak Plechovka barvy, tak Přechod slouží

pro výplň plochy barvou nebo barevným přechodem. Nástroje jsou užitečné při vytváření rovnoměrně zabarveného (nebo měnícího se) pozadí.

- **Nástroje Dodge/Zesvětlit, Burn/Ztmavit a Sponge/Houba (O).** Jiné nástroje, které má smysl vysvětlit společně, jsou tyto tři jmenované. Zesvětlit, Ztmavit a Houba jsou zajímavé nástroje s vlastnostmi štětce. Nástrojem Zesvětlit projasníte část snímku, nástroj Ztmavit ubere jas a Houba sníží obsah barvy anebo zcela vyjme barvu z části snímku. Tyto nástroje a jim odpovídající postupy jsou výborné při zdůraznění části snímku pomocí retuše (opravy malé oblasti fotografie).
- **Nástroj Blur/Rozostření, Sharpen/Zostření a Smudge/Rozmazání (R).** Je plno dalších všelijakých nástrojů v programech Photoshop a Photoshop Elements. Poslední sadou nástrojů, které chci vysvětlit, jsou nástroje pro ostření. Obsahují Rozostření, Zostření a Rozmazání. Jak vyplývá z jejich pojmenování, jsou to nástroje pro lokální úpravu snímku zostřením nebo rozostřením. Zdá se mi, že nástroj Rozmazání má při editaci snímků menší význam. Napodobí tah prstem po čerstvě namalované mokré kresbě.

Běžné nedostatky makrofotografií

Fotograf je jen tak dobrý jako jeho výchozí zdroje. Pokud víte, co chcete dělat, a máte odpovídající programové vybavení, můžete dokázat hodně ve smyslu nápravy méně podařených snímků. Ale opravovat v temné komoře hloupé problémy je mrhání drahocenným časem. Měli byste problémy

řešit na správném místě. Nepořádek na pozadí snímku je možné odstranit digitálně, ale snazší a rychlejší je uklidit jej před vlastní expozicí snímku. Prach na objektu, objektivu nebo obrazovém snímáči spadá do téže kategorie. To vše můžete napravit, ale bezdůvodně tím ztratíte mnoho času. Heslo dne zní: začít s nejlepším možným materiálem!

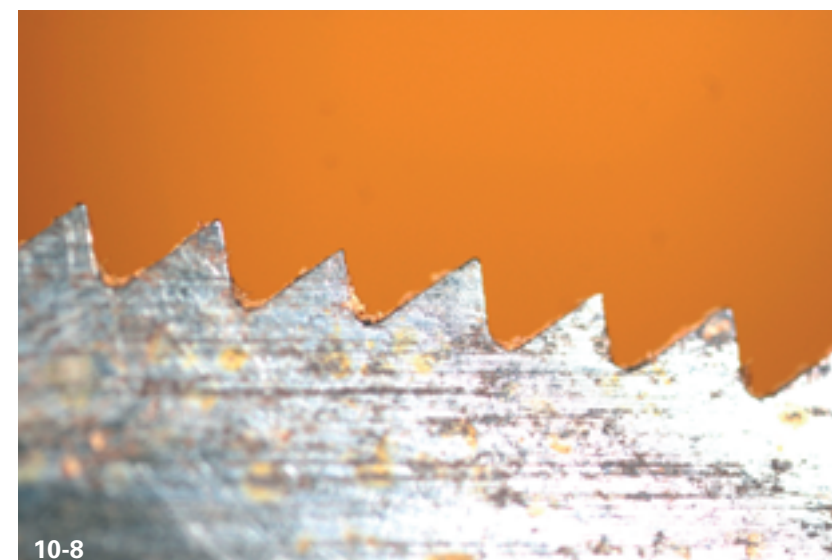
Po tomhle úvodu můžu říci, že je několik nedostatků, které můžete napravit, a plno tvůrčích záměrů, kterým se budete věnovat v digitální temné komoře, a nedokážete je udělat jinak. Jdeme na to

Expozice

Způsob nastavení expozičních parametrů patří k největším rozdílům mezi fotografováním na film a digitální fotografií. Když fotografujete na negativní film, chcete, aby stíny měly co nejvíce detailů. Z toho důvodu můj vyso-

koškolský učitel fotografie zdůrazňoval „Exponuj na stíny, vyvolávej na světle“. Digitální fotografie to změnila: možná je to překvapení, ale digitální snímáči obrazu se chová podobně jako diapozitivní film. Čím je plocha více exponovaná, tím je světlejší. Ale jen do určitého bodu. Za tímto bodem získáte vypálené nebo přexponované snímky, jejich převážná část je jasně bílá. To je dáno překročením dynamického rozsahu obrazového snímáče (rozsahu, v němž je schopen zaznamenat data). Příkladem je snímek 10-8, jeho pravá spodní část je přexponována. Pokud budete považovat obrazový snímáči za průběžný měřič (a v podstatě to tak je), k vypálení dojde tam, kde měření světla bude mimo stupnici. Pokud si to nedovedete představit, zkuste následující: Budete-li bez rozmyslu lít vodu do odměrné kádinky s obsahem 1 dcl, když bude plná, bude i nadále obsahovat jen 1 dcl vody, bez ohledu na to, že na podlaze kuchyně už bude potopa.

Snímek je přexponován a příliš toho nezachráníte, protože záznam leží mimo dynamický rozsah fotoaparátu. Je to zřejmě ze špičky na pravé straně histogramu zobrazeného na 10-9.

10-8